

منار جام

با

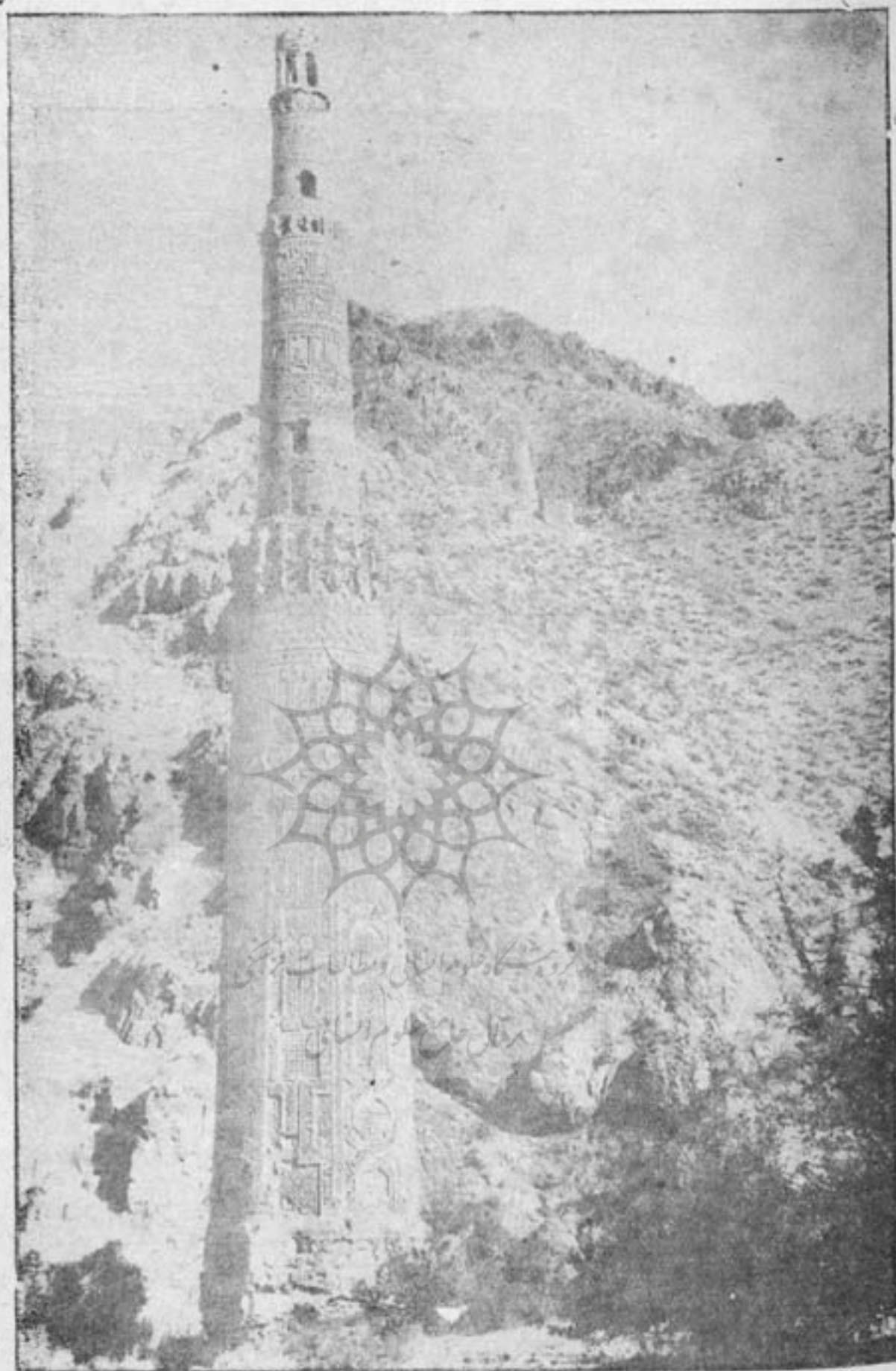
منار مسجد جامع فیروز کوه

پانزده سال قبل در طی مسافرتی که به معیت بناغلی عبدالله ملک یار وزیر مالیه و نایب الحکومه آنوقت هرات در امتداد هری رود غور بعمل آوردم از وجود منار بلندی در (جام) در شمال (شهرک) اطلاع پیدا کردم از ششماه به این طرف که موسیوماریک یکی از اعضای سابق هیئت حفریات فرانسوی به اساس معلومات و خواهش اینجانب از منار مذکور عکاسی بعمل آورد و وجود منار با عکس و شواهد ثابت شد چندین مقاله در اطراف آن نشر کردم و به تدریج واضح ساختم که :

الف : محلی که منار جام در کنار مسیر هری رود در ۴ کیلومتری شمال شهرک و ۶۵ کیلومتری شمال شرق چشت، در پنج کیلومتری قریه (کمنج) در د هکده معروف به (جام) افتاده نقطه ایست که در آنجا (فیروز کوه) پایتخت غور شاهان بنیافته بود.

ب : منار جام ، منار مسجد جامع فیروز کوه است. این مسجد در سال های اول سلطنت سلطان عیاش الدین غوری بزرگترین پادشاه این سلاله بنیافته و در اواخر سلطنت پادشاه مذکور در اثر سیلاب هری رود منهدم گردید و از بین رفت و فقط منار مسجد جامع مذکور باقی ماند چنانچه اذان خانه در فرق منار هنوز هویدا است . به عبارت دیگر با ثابت شدن منار جام و تعیین دقیق محل و موقعیت آن به کشف دو موضوع بسیار مهم دیگر توفیق حاصل کرده ام که یکی تعیین موقعیت فیروز کوه پایتخت معروف سلاله ملوک جبال غور و دیگری تشخیص منار جام است به حیث منار مسجد جامع فیروز کوه که از نظر تاریخ و فرهنگ افغانستان کمال اهمیت دارد زیرا فیروز کوه علاوه بر اینکه پایتخت یکی از مهمترین سلاله های تاریخی کشور ماست یکی از مراکز علم و فرهنگ و هنر این مملکت محسوب میشد و مسجد جامع آن که خوشبختانه امروز منار آن به بلندی قریب ۷۰ متر پوشیده با کتیبه های کوفی و تزئینات باقی مانده خود نماینده کمال پیشرفت های معماری و هنری و فرهنگی آن دور است .

احمد علی کهزاد

منارجام یا منار مسجد جامع فیروز کوه